

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **L. P.**
trvale bytem X
doručovací adresa X
proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 8. 2022, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 8. 2022, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 25. 4. 2022, č. j. X (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci od 20. 5. 2022 snížena výše invalidního důchodu. Stupeň invalidity žalobce byl změněn z druhého na první dle § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., o

důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost jen o 45 %.

2. Základem pro vydání prvostupňového rozhodnutí byl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) ze dne 21. 2. 2022, podle něhož pracovní schopnost žalobce poklesla o 45 %. Podle posudku o invaliditě České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) ze dne 9. 8. 2022, vypracovaného pro účely námitkového řízení, byl tento závěr potvrzen. Příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole XV (*funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích*), oddílu B (*postižení končetin*), položce 13b (*středně těžké postižení funkce končetiny, značná deformita bérce nebo stehna, svalové atrofie, značné omezení funkce končetiny, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi*) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“).

II. Žaloba

3. Žalobce nesouhlasí s tím, jak byl posouzen jeho zdravotní stav. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě lékařského posudku, který ignoruje nejen aktuální zdravotní stav žalobce, ale i lékařské zprávy a rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým bylo o invaliditě žalobce v minulosti rozhodováno. Žalobce namítá, že MUDr. H. v posudku OSSZ ze dne 21. 2. 2022 uvádí nepravdivé informace ohledně údajného odmítání léčby.
4. Ve věci invalidity žalobce bylo rozhodováno rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 23. 8. 2021, č. j. 66 Ad 1/2021-42. Soud v tomto rozsudku vyslovil názor, že nejsou na místě úvahy o snížení invalidity nebo změně diagnózy. Soud vzal za prokázanou míru poklesu pracovní schopnosti 60 %.
5. Necelých 6 měsíců po vydání nadepsaného rozsudku již posudkový lékař snížil míru postižení na 45 % a invaliditu změnil na první stupeň. MUDr. M. se s tímto závěrem v posudku ČSSZ ze dne 9. 8. 2022 ztotožnil, ačkoli měl k dispozici lékařský nález traumatologické ambulance FN Olomouc ze dne 30. 3. 2022, ze kterého plyne, že situace se nezměnila a že ke zlepšení ani nemůže dojít. V lékařské zprávě je rovněž uvedeno, že v konzervativní terapii je pokračováno ve shodě s pacientem.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula relevantní právní úpravu. Konstatovala, že posudkem lékaře OSSZ, resp. ČSSZ je ve správním řízení vázána, neboť posouzení zdravotního stavu ve věci invalidity je otázkou odbornou, vyžadující znalosti v oboru medicíny a též v oboru posudkového lékařství.
7. Dále žalovaná shrnula předcházející průběh řízení a napadené rozhodnutí. Dle žalované posudek vypracovaný dne 9. 8. 2022 splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.
8. Žalovaná souhlasí s tím, aby byl za účelem posouzení zdravotního stavu a pracovních schopností žalobce vyžádán posudek posudkové komise MPSV ČR. Na napadeném rozhodnutí žalovaná trvá a navrhuje zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správních spisů a řízení před krajským soudem

9. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis OSSZ Svitavy a také správní (dávkový) spis žalované, z nichž vyplývají následující skutečnosti.

10. Žalobce byl poživatelé invalidního důchodu třetího stupně od 19. 10. 2016 a invalidního důchodu druhého stupně od 28. 2. 2019. Rozhodnutí o námitkách podaných proti rozhodnutí o snížení invalidního důchodu ze třetího stupně na druhý stupeň bylo potvrzeno rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 23. 8. 2021, č. j. 66 Ad 1/2021-42. Dle posudku PK MPSV Hradec Králové ze dne 4. 6. 2021, vypracovaného pro účely soudního přezkumu, byla stanovena další kontrola invalidity na 31. 12. 2021.
11. Dle posudkového hodnocení lékaře OSSZ MUDr. Holuba ze dne 21. 2. 2022 je žalobce invalidní v prvním stupni. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobce o 45 %. Rozhodující příčinou zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (zjevně myšleno XV) odd. B položka 13b přílohy k vyhlášce o invaliditě, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35 %. Vzhledem k vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti, nebo na schopnost rekvalifikace byla podle § 3 odst. 2 vyhlášky hodnota poklesu navýšena o 10 %, celkově proto činí 45 %. Na základě tohoto posudku bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, podle něhož se od 20. 5. 2022 snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na invaliditu prvního stupně.
12. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž nesouhlasil s posudkem ze dne 21. 2. 2022, kde mělo být opakovaně zmiňováno odmítání léčby ze strany žalobce. Veškerý léčebný postup je však veden po dohodě lékaře s pacientem. Nejedná se podle žalobce o odmítání léčby. V posudku je dále uveden nedostatek lékařských zpráv, lékařem však byl žalobce informován o tom, že se má dostavovat na kontroly v případě potřeby, tedy v případě výrazného zhoršení zdravotního stavu. K tomuto však u žalobce nedošlo. Žalobce přiložil nález MUDr. R. V. z kontroly, kterou absolvoval dne 30. 3. 2022.
13. V rámci námitkového řízení byl zpracován posudek posudkovým lékařem ČSSZ MUDr. M. ze dne 9. 8. 2022. Tímto posudkem byly závěry posudku lékaře OSSZ potvrzeny. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byl zhodnocen jako postižení uvedené v kapitole XV. oddíl B položka 13b. Vzhledem ke stupni zdravotního postižení a přítomnosti dalších zdravotních postižení byla zvolena horní hranice procentní míry poklesu pracovní schopnosti, t. j. 35 %. Vzhledem k vlivu postižení na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace byla hodnota zvýšena o 10 %, celkově proto byla shledána míra poklesu pracovní schopnosti o 45 %. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí.
14. Krajský soud nechal vypracovat **posudek Posudkové komise MPSV**, pracoviště v Brně (dále též jen „PK MPSV“), která dne 15. 5. 2023 zasedala ve složení předsedkyně komise, další lékař s odborností v oboru ortopedie a tajemnice. Žalobce nebyl jednání PK MPSV přítomen, byl pozván, ale omluvil se z jednání z důvodu svého zdravotního stavu.
15. V posudku byl shrnut předchozí průběh řízení a závěry prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí, soupis veškeré podkladové zdravotní dokumentace, dále byla uvedena pracovní anamnéza žalobce (posuzován jako elektromechanik) a diagnostický souhrn. Proveden byl též výpis posudkově závažných skutečností ze zdravotní dokumentace. Na s. 7–9 je popsáno posudkové hodnocení, z něhož lze shrnout následující:
16. Jedná se o posuzovaného muže vyučeného v oboru elektromechanik, který pracoval v tomto oboru i v jiných profesích (dělník, obsluha čerpací stanice, brusič). Žalobce utrpěl po pádu

do šachty v listopadu 2015 zlomeninu pravé stehenní kosti a pravého hlezna, a rozsáhlým kožním a svalovým defektem na pravé dolní končetině. Zranění bylo řešeno operačně osteosyntézou, s přítomností pooperačních zánětlivých komplikací, které si vyžádaly opakovaná operační řešení. Stav byl k září 2019 prakticky zhojen, dle rentgenu byl prokázán konsolidovaný a stacionární stav. Nad osteosyntetickým materiálem však přetrvává chronická fistula se sekrecí, která byla ošetřována ve Fakultní nemocnici Olomouc a v chirurgické ambulanci v Kroměříži.

17. Dle nálezu FN Olomouc ze dne 5. 9. 2018 byl stav bez vývoje, píštěl na jeden převaz denně, končetinu zatěžuje, žalobce byl poučen o dvou variantách léčby a jejich rizicích. Dle nálezu z téhož pracoviště ze dne 11.12. 2019 žalobce registroval stejné potíže, stav ustálený, operaci po zvážení relevantních informací zatím nechce. Další kontrola na traumatologii proběhla 30. 3. 2022, přetrvával chronický infekt, který je dlouhodobě ustálený, bolesti stejné, intenzita převazů stejná. Objektivně osa zachována, žalobce je mobilní se dvěma francouzskými holemi, nosnost a výkonnost jeho končetiny je limitována. Žalobce nezvládá delší statickou ani dynamickou zátěž. Dle rentgenu jsou chronické změny bez vývoje, situace je stejná. Benefit případné operace je sporný, rizikem je ztráta končetiny, rizikem konzervativního postupu je chronická osteomyelitida. Stav žalobce je ustálený, nezhoršil se, nevyžádal si žádnou zásadní operaci, pouze domácí dezinfekci drobných chronických defektů. Za dobu několika let nedošlo k rozvoji osteomyelitidy, na konzervativní terapii je stav dlouhodobě stabilizovaný.
18. Posudek se dále zakládá na dokumentaci z chirurgické ambulance v Kroměříži, kterou zpracoval lékař MUDr. H. Od roku 2016 do ledna 2019 žalobce subjektivně bez obtíží. Klinicky 2 drobné píštěle se seriózní sekrecí, bez hmatatelné fluktuace, bez otoku a zarudnutí, skelet klinicky pevný. Dle rentgenu je postavení osteosyntetického materiálu dobré, bez známek osteomyelitidy. Při kontrole v květnu a září 2019 žalobce udává bolesti Achilovy šlachy a hřbetu nohy, píštěle ustálené. Další kontrola proběhla v prosinci 2021, lehký otok bérce, píštěle bez sekrece, skelet klinicky pevný, pohybové omezení hlezna, doporučeno promazávání mastným krémem a šetření dolní pravé končetiny. Na další kontrolu se žalobce dostavil v lednu 2023, chronický otok bérce, bez fluktuace, bez bolesti, drobná zakalená sekrece ze 3 ran v oblasti jizev, na rentgenu bez známek osteomyelitidy, postavení kovového materiálu dobré. Doporučena dezinfekce, jod a krytí.
19. Dle posuzování PK MPSV Hradec Králové dne 4. 6. 2021 byla žalobci ponechána invalidita II. stupně dle kapitoly XV oddíl B položka 14b vyhlášky o posuzování invalidity (pozn. soudu – správně je však položka 13c), kdy bylo postižení žalobce hodnoceno jako těžké postižení s podstatně omezenou schopností až neschopností chůze a stání, s neschopností statické a mechanické zátěže. Uvedené bylo zhodnoceno na základě doložených nálezů a na nejistotě o vývoji stavu, byla stanovena velmi krátká doba kontroly invalidity (po půl roce). Byla vzata v úvahu možná další léčba, rehabilitace a rekvalifikace. Tato skutečnost byla důvodem pro ponechání II. stupně invalidity s předpokladem nového zhodnocení o stabilizaci stavu žalobce.
20. PK MPSV si vyžádala komplexní dokumentaci posuzovaného z chirurgické ambulance i traumatologické ambulance. Stav posuzovaného je dle doložené dokumentace prakticky stacionární, bez dalšího zhoršení, není dokumentován žádný pokus o rehabilitaci, která by byla jistě vhodná. Žalobce je při svém postižení a s ohledem na dosažené vzdělání jistě schopen rekvalifikace, kterou však neabsolvoval.

21. Dle PK MPSV Brno bylo hodnocení PK MPSV Hradec Králové vstřícné, protože nebylo jasné, jak se stav bude nadále vyvíjet. Nyní je stav již několik let ustálený, bez progresu již nelze hodnotit jako těžké postižení srovnáním dle položky 14b (pozn. soudu – tak bylo zdravotní postižení žalobce hodnoceno v době přiznání invalidity III. stupně). Nebyla prokázána omezená schopnost až neschopnost chůze a stání, neprokázán avitální pakloub, ani nemožnost statické a mechanické zátěže (pouze její omezení při zhoršení stavu). Proto nebylo postižení hodnoceno dle položky 14b, ale dle položky 13b, tj. jako funkční postižení po zlomeninách kosti dolní končetiny, a to jako středně těžké postižení se značným omezením funkce končetiny, některé denní aktivity jsou vykonávány s obtížemi. S ohledem na seriózní sekreci pěsteli vyhodnotila posudková komise stav na horní hranici procentního rozpětí a pro profesní omezení jej zvýšila o možných 10 %. Nehodnotí dle položky 13c jako těžké postižení, neboť žalobce nesplňuje uvedená kritéria – nebyly prokázány těžké deformity, podstatné omezení funkce končetiny a celkové pohyblivosti.
22. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl u posuzovaného prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, podmíněný poruchou funkce pravé dolní končetiny po úrazu z roku 2015. Stav zlomeniny byl konsolidován a stabilizován, osa končetiny byla zachována, trval však chronický infekt v oblasti pravého bérce, stacionárního charakteru. Zatížitelnost končetiny byla omezena nezvládnutím delší statické a dynamické zátěže končetiny, posuzovaný chodil s oporou dvou francouzských berlí. Otoky popisované z doložené dokumentace občasné, pravděpodobně dle zátěže. Porucha cévního zásobení nebyla neprokázána.
23. Dle závěru posudkové komise tedy celková míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce činí 45 %. Pro stanovení vyššího poklesu pracovní schopnosti nebyly nalezeny objektivní důvody. Posuzovaný je schopen vykonávat pracovní činnost jen s výrazně omezenými nároky na fyzické schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě.
24. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 17. 7. 2023 za přítomnosti žalobce a zástupkyně žalované.
25. Žalobce se nad rámec žaloby vyjádřil k posudku PK MPSV ze dne 15. 5. 2023. Má za to, že tento posudek obsahuje rozpory. Nesouhlasí s tím, že by nebyl omezen ve schopnosti chůze a stání, a že by nebyl omezen ve statické a dynamické zátěži. To vyvrací lékařský nález ze dne 30. 3. 2022. V chůzi je limitován, chodí pouze se dvěma francouzskými holemi, v zátěži je omezen. Co se týká rehabilitace, tu si aktuálně zajišťuje sám. Po úrazu rehabilitaci absolvoval a pokračuje v ní každý den v domácích podmínkách, pořídil si i rotoped. Má za to, že posudkovému lékaři nepřísluší hodnotit otázku, zda se pokoušel o rekvalifikaci či nikoli, nesouvisí to se zdravotním stavem. Léčbu neodmítal, léčebný postup po úrazu řešil s lékaři. Soudu předložil potvrzení MUDr. J. V. ze dne 11. 6. 2019 o zdravotním omezení, podle něhož je žalobce je neschopen fyzické práce, neschopen zvedat břemena, bez práce v chladném a prašném prostředí, neschopen práce zatěžující zrak.
26. Zástupkyně žalované odkázala na své vyjádření k žalobě. K výtkám žalobce k posudku uvedla, že se jedná o odbornou otázku, která jí nepřísluší hodnotit. Odkázala na posudková hodnocení, jež byla ke zdravotnímu stavu žalobce vypracována.
27. V rámci dokazování byl proveden důkaz posudkem PK MPSV ze dne 15. 5. 2023, žádné další návrhy na doplnění dokazování vzneseny nebyly. K tomuto posudku se žalobce vyjádřil v intencích žalobní argumentace a argumentace vznesené u jednání. Poté byl účastníkům řízení dán prostor ke konečným návrhům a následně bylo postupováno podle § 49 odst. 12

zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce v rámci závěrečné řeči ještě doplnil, že pro něj má největší význam parkovací karta pro invalidy.

V. Posouzení věci krajským soudem

28. Žaloba není důvodná.
29. Žalobce nesouhlasil s tím, jak byl ve správním řízení posouzen jeho zdravotní stav, resp. nesouhlasil se závěrem, že není invalidní ve druhém stupni, ale již jen v prvním stupni.
30. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, jakož i schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti.
31. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Při přezkumu rozhodnutí žalované vydaného na podkladě posudku lékařské služby ČSSZ v řízení o námitkách (dle § 88 zákona č. 582/1991 Sb.), resp. posudku odborné lékařské posudkové služby OSSZ vydaného pro účely prvoinstančního řízení, neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, že se komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a že své posudkové závěry náležitě odůvodní.
32. Při rozhodování o nároku na invalidní důchod je tedy stěžejní naplnění požadavku na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění správního rozhodnutí, resp. posudkového hodnocení, na němž je rozhodnutí založeno (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č.j. 5 Ads 42/2003-61, č. 800/2006 Sb. NSS, ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43, ze dne 11. 10. 2013, č.j. 4 Ads 42/2013-43, či ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014-46). Úkolem krajského soudu je vyhodnotit, zda je z lékařských posudků a zejména z posudku PK MPSV zřejmé, že byl stav žalobce komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace a že bylo přihlédnuto ke všem tvrzeným obtížím – tedy zda je posudkový závěr náležitě, přesvědčivě a srozumitelně zdůvodněn (srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017-15, bod 19).

33. Napadené rozhodnutí, resp. posudkové hodnocení, na jehož podkladě je rozhodnutí o odnětí, resp. snížení stupně invalidity vydáno, musí obsahovat přesvědčivé odůvodnění, co se při porovnání s předchozím obdobím ve zdravotním stavu pojištěnce přesně změnilo, jinak řečeno, určit a objasnit důvod či příčinu zániku nebo změnu stupně invalidity. Je tedy nutno přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení zdravotního stavu nebo jeho stabilizace při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána či naposledy ponechána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu. *„Pro přesvědčivost posudkových závěrů je nezbytné, aby v posudku uváděný důvod zániku nebo změny stupně invalidity byl zcela konkrétně a jednoznačně vysvětlen, neboť jen tak může soud získat potřebný skutkový základ pro správné právní posouzení věci“*. Jedná se přitom o otázku odbornou, pro jejíž posouzení nemá soud potřebné (medicínské) znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2011, č. j. 4 Ads 147/2010–117).
34. Náležitosti posudku jsou upraveny v § 7 vyhlášky o invaliditě. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012–18).
35. Krajský soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav ve světle uplatněné žalobní námitky, že byl zdravotní stav žalobce zjištěn nesprávně, resp. že jeho aktuální zdravotní stav nebyl vůbec reflektován. Za tímto účelem byl v soudním řízení vypracován posudek PK MPSV ze dne 15. 5. 2023, který byl proveden jako důkaz při ústním jednání soudu ve věci dne 17. 7. 2023. Krajský soud hodnotí tento posudek po formální stránce jako zcela souladný s požadavky vyhlášky o posuzování invalidity, byl vypracován komisí zasedající v řádném složení (členem byl též lékař s odborností v oboru ortopedie), a PK MPSV zohlednila všechny relevantní lékařské zprávy.
36. Krajský soud má skutkový stav za řádně a dostatečně zjištěný. Předmětný posudek PK MPSV soud považuje za úplný ve vztahu k podkladům i k hodnocení zdravotního postižení žalobce z hlediska jeho vlivu na jeho pracovní schopnost ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
37. Z hlediska přesvědčivosti závěrů tohoto posudku je nutné zdůraznit, že přijaté závěry se shodují ve stanovení kategorie zdravotního postižení žalobce jak s posudkem OSSZ, tak s posudkem lékaře žalované v námitkovém řízení. Všechny vypracované posudky zdravotního stavu žalobce se shodují v kvalifikaci rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a to podle kapitoly XV (*funkční poruchy, postižení po*

úrazech, operacích) oddíl B (*postižení končetin*) položka 13b (*středně těžké postižení funkce končetiny, značná deformita bérce nebo stehna, svalové atrofie, značné omezení funkce končetiny, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi*) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Rovněž pokud jde o stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti žalobce, tato byla všemi posudky stanovena na horní hranici procentního rozpětí, tedy na 35 %, a shodně byla zvýšena o dalších (maximálně možných) 10 %, tedy na celkových 45 %. Z volby příslušné položky zdravotního postižení ve spojení s odůvodněním posudku (zejména posudku PK MPSV) vyplývá, jakým způsobem posudkoví lékaři nahlíželi na celkovou výkonnost žalobce, jeho pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity.

38. Výsledky aktuálního posuzování zdravotního stavu žalobce se liší oproti předchozímu posouzení invalidity, kdy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce celkem činila 60 % a žalobci tak byl přiznán nárok na invalidní důchod druhého stupně. Při předchozím posuzování bylo postižení žalobce podřazeno pod položku 13c, jednalo se tedy o těžké funkční postižení. PK MPSV však vysvětlila, že tímto způsobem bylo zdravotní postižení žalobce zhodnoceno na základě doložených nálezů a na nejistotě o vývoji stavu. Proto byla též stanovena velmi krátká doba kontroly invalidity (po půl roce). Byla vzata v úvahu možná další léčba, rehabilitace a rekvalifikace. Uvedené skutečnosti v roce 2021 odůvodňovaly ponechání druhého stupně invalidity s předpokladem nového zhodnocení stabilizace stavu žalobce. Stav žalobce je dle dokumentace hodnocen jako prakticky ustálený, bez zhoršení.
39. Co se týká tvrzených rozporů posudku, na něž žalobce u jednání poukázal, nejedná se o rozpory, které by přijaté posudkové závěry vyvracely či zpochybňovaly. V části posudkového hodnocení, v níž se posudková komise vymezovala proti tomu, že by zdravotní postižení žalobce mělo být kvalifikováno dle položky 14b, tj. jako těžké postižení, se skutečně hovoří o neprokázání omezené schopnosti až neschopnosti chůze a stání (jedná se o kvalifikační kritérium, jež vyhláška ve vztahu k této položce výslovně uvádí). Při posouzení celkového kontextu tím však bylo zjevně míněno, že zdravotní postižení žalobce je nutno podřadit do položky 13, tj. do položky zahrnující funkční postižení po zlomeninách kostí dolní končetiny, nikoli do položky 14 zahrnující tzv. pseudoartrózy. Ostatně v položce 13c (kapitola XV oddíl B) již bylo zdravotní postižení žalobce kvalifikováno v roce 2021, v rámci soudního přezkumu u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích. Nyní šlo tedy o to, zda se v případě žalobce jednalo i nadále o postižené těžké (položka 13c) či o středně těžké funkční postižení (položka 13b), k čemuž se posudková komise, stejně jako předtím posudkový lékař ČSSZ, přiklonila. Důvodem byl závěr o tom, že žalobce již není omezován v důsledku těžké deformity dolní končetiny, způsobující podstatné omezení funkce končetiny a celkové pohyblivosti, ale (s ohledem na stabilizaci zdravotního postižení) se ke dni vydání napadeného rozhodnutí jednalo „pouze“ o značné omezení funkce končetiny.
40. S žalobcem lze souhlasit v tom, že nedošlo k žádné významnější změně jeho zdravotního stavu. ostatně posudky zdravotního stavu žalobce ani žádné závěry o zlepšení zdravotního stavu žalobce neučinily. Došlo však ke stabilizaci tohoto stavu, a s tím spojeného zlepšení funkčních schopností žalobce vykonávat denní aktivity, což dle platné právní úpravy může odůvodňovat změnu stupně invalidity. Jak již bylo předesláno, podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění je skutečnost, zda se v případě posuzované osoby jedná o stabilizovaný zdravotní stav, jedním z hodnotících kritérií při určování poklesu pracovní schopnosti. A jak rovněž potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 8. 2003, č. j. 3 Ads 7/2003-42, „(d)ůvodem zániku plné invalidity nemusí být vždy jen

zlepšení zdravotního stavu, ale i stabilizace zdravotního stavu, neboť sama stabilizace dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu spojená s adaptací člověka na situaci vyvolanou například zdravotním postižením může vést k obnovení pracovní schopnosti ve vymezeném rozsahu (§ 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).“

41. Ke změně stupně invalidity nebylo u žalobce přistoupeno z důvodu, že by neabsorboval rehabilitace či že by nepodstoupil rekvalifikaci. I přes rehabilitaci, resp. zřejmě i díky rehabilitaci, kterou žalobce provádí samostatně, však nedošlo v dlouhodobějším období ke změně (zhoršení) jeho zdravotního stavu, proto byl jeho stav hodnocen jako stabilizovaný. Schopnost rekvalifikace je pak jedním z hodnocích kritérií a bez ohledu na to, zda žalobce nějaký rekvalifikační kurz skutečně absolvoval či nikoli, bylo nutno zhodnotit jeho rekvalifikační potenciál, což posudková komise učinila.
42. Žalobce se dále v žalobě vyhrazuje proti nepravdivým tvrzením v posudku lékaře OSSZ ohledně údajného odmítání léčby. Žalobci lze přisvědčit, že z lékařské dokumentace vyplývají nezanedbatelná rizika obou navrhovaných variant další léčby (tj. extrakce/ponechání kovového materiálu). Tento závěr plyne i z posudku PK MPSV ze dne 25. 5. 2023, který zmiňuje, že dle lékařské zprávy ze dne 30. 3. 2022 je benefit případné operace sporný. Je zde totiž možnost ztráty končetiny v případě neúspěšné operace a riziko chronické osteomyelitidy v případě konzervativního postupu. Posudková komise tuto lékařskou zprávu zohlednila, a to i s tím, že při zvoleném konzervativním přístupu dosud nedošlo ke zhoršení, tj. k výskytu chronické osteomyelitidy. Mohla tedy potvrdit stabilizaci zdravotního stavu žalobce.
43. Pokud jde o žalobcem odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, ten se týkal skutkového (zdravotního) stavu žalobce v roce 2021 a v něm vyjádřená úvaha o tom, že nejsou na místě úvahy o snížení invalidity nebo změně diagnózy (což je však otázkou odbornou, jejíž hodnocení soudu nepřisluší), se týkala jiného časového období. Tehdy ještě nebylo možné hodnotit zdravotní postižení žalobce za natolik stabilizované, aby to odůvodňovalo snížení stupně invalidity. Argumentace touto částí odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích tedy pro posouzení řešeného případu není relevantní.
44. Vzhledem k účelu tohoto řízení, tj. přezkumu sporné otázky, zda je žalobce podle platné právní úpravy invalidní a v jakém stupni, lze shrnout, že posudek, na jehož podkladě bylo vydáno napadené rozhodnutí, i posudek PK MPSV shodně konstatují, že žalobce splňuje podmínky pro uznání invalidity v prvním stupni. Posudek PK MPSV, který soud hodnotil jako stěžejní důkaz, srozumitelně a relativně podrobně líčí zdravotní problémy žalobce. Samotné posudkové hodnocení je opřeno o volbu adekvátní položky kapitoly XV oddílu B položky 13b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.
45. Z posudku PK MPSV vyplývá, že zdravotní stav žalobce byl stabilizován natolik, aby bylo možné jej pro účely invalidity vyhodnotit. To samozřejmě nevylučuje, že se zdravotní stav posuzovaného může do budoucna změnit. Pro posouzení invalidity jsou nicméně klíčová jsou skutková zjištění ke dni vydání správního rozhodnutí. Tato skutková zjištění byla řádně zohledněna. Soud neshledal, že by posudkové hodnocení nepřípustně vybočilo ze způsobu posouzení poklesu pracovní schopnosti žalobce, jak jej vymezuje právní úprava (§ 2–4 vyhlášky o posuzování invalidity), a neshledal ani jiné vady, pro něž by musel napadené rozhodnutí zrušit.

46. Nutno dodat, že získání parkovacího průkazu, o který má žalobce zájem, není závislé na závěru o invaliditě či jejím stupni. Jedná se o jiné správní řízení, které se řídí jinou právní úpravou. V tomto řízení proto nebylo možné hodnotit, zda žalobce má s ohledem na své zdravotní postižení na parkovací průkaz nárok či nikoli.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

47. V soudním řízení nebylo prokázáno, že by žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v jiném než prvním stupni. Závěry napadeného rozhodnutí tedy nezbyvá než potvrdit. Žaloba nebyla shledána důvodnou a krajský soud ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
48. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 17. července 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně